

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 16.10.2023 r.

Znak: WZPS-5.431.2.21.2023.KC-Ś

**Pani
Karolina Pater
Kierownik
Placówki Wsparcia Dziennego
w Lubieniowie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniu 5 czerwca 2023 r. została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym w Placówce Wsparcia Dziennego w Lubieniowie (Lubieniów 27, Recz). Czynności kontrolne były wykonywane również w siedzibie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci ZOR w Szczecinie (Al. Papieża Jana Pawła II, Szczecin). Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 74/2023 z 10 maja 2023 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Karolina Czaja-Śmietana – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Małgorzata Andraszkiwicz – starszy inspektor wojewódzki. Przedmiotem kontroli były zagadnienia dotyczące działalności placówki w zakresie standardu opieki i wychowania oraz kwalifikacji zatrudnionych osób. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 5 czerwca 2023 roku. Z uwagi na nieobecność w tym dniu dzieci, kontroli poddano prowadzoną w ww. zakresie dokumentację. Celem przeprowadzenia obserwacji dzieci i zajęć oraz ankiet i rozmów z wychowankami, czynności kontrolne w tym zakresie zostały przeprowadzone w dniu 26 września 2023 r. przez ww. pracowników ZUW w Szczecinie na mocy upoważnienia nr 13/2023 z 11 września 2023 r.

akta kontroli str. 1 – 10

Podstawy dokonanych ustaleń:

- informacje przekazane przez pana Zygmunta Pyszkowskiego – Prezesa Zarządu TPD ZOR w Szczecinie i upoważnionych pracowników oraz kierownika placówki,
- anonimowe ankiety i rozmowy przeprowadzone z pięcioma wychowankami placówki,
- obserwacja dzieci i zajęć,
- oględziny pomieszczeń placówki,
- dokumentacja prowadzona w placówce.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami³.

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań.

1. Prowadzenie placówki.

Placówka Wsparcia Dziennego w Lubieniowie jest prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci ZOR w Szczecinie na zlecenie Gminy Recz, w ramach realizacji projektu „W rodzinie siła”. Placówka działa w oparciu o statut i regulamin organizacyjny. Zgodnie z zapisami regulaminu placówka funkcjonuje minimum pięć dni w tygodniu w godzinach dostosowanych do potrzeb środowiska lokalnego – uczestników, co najmniej cztery godziny dziennie. Wychowankowie podczas pobytu w placówce mają możliwość skorzystania z bezpłatnego posiłku.

akta kontroli str. 11, 13

2. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z dokumentacją, która została poddana analizie 5 czerwca 2023 r., placówka funkcjonuje w formie opiekuńczej i dysponuje 30 miejscami dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Pobyt w placówce jest nieodpłatny i dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd. Przyjęcie dzieci odbywa się na wniosek rodziców. Na liście wychowanków znajdowało się 32 dzieci w wieku od 6 do 17 lat, (żadne nie zostało skierowane do placówki przez sąd), w tym 21 dzieci uczestniczących w projekcie „W rodzinie siła” oraz 11 dzieci spoza projektu. Z dokumentacji placówki wynika, że do pracy z dziećmi zatrudnione są dwie osoby, tj.: kierownik placówki oraz wychowawca, zatem liczba dzieci znajdujących się pod opieką jednej osoby nie przekracza 15. Podczas kontroli pouczono, aby nie przyjmować do placówki dzieci ponad liczbę miejsc wskazanych w regulaminie organizacyjnym placówki.

W placówce prowadzony był dziennik zajęć wychowawczych, w którym wychowawca odnotowywał obecność wychowanków na zajęciach w poszczególnych dniach. Dotyczyło to tylko dzieci uczestniczących w projekcie. Obecność pozostałych nie była odnotowywana. Pouczono w tym zakresie.

Zapewnienie wychowankom właściwej opieki skontrolowano na podstawie analizy wpisów z 11 dni wybranych losowo w okresie 25.12.2022 r. – 01.06.2023 r. W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że przestrzegany był przepis stanowiący, że pod opieką jednego wychowawcy może przebywać nie więcej niż 15 dzieci.

Zgodnie z regulaminem placówka dysponowała 30 miejscami. W kontrolowanym okresie do opieki nad dziećmi zatrudniony był jeden wychowawca oraz kierownik placówki, co oznacza, że placówka zatrudnia wychowawców adekwatnie do liczby miejsc określonej w regulaminie oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym placówki, zapewnia ona dzieciom organizowanie i prowadzenie pomocy w nauce, opiekę i wychowanie, pomoc w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań i uzdolnień, zabaw i zajęć sportowych, zajęcia z elementami profilaktyki uzależnień i elementami socjoterapii. Przy realizacji celów powinna współpracować rodzicami/ opiekunami prawnym dzieci oraz z innymi instytucjami, w tym z placówkami oświatowymi.

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Z informacji udzielonych przez kierownika placówki i zapisów w dzienniku zajęć wynika, że dzieci korzystały z pomocy w nauce i odrabianiu lekcji. Szczególną opieką objęto pięciu wychowanków z opóźnieniami lub trudnościami szkolnymi. W wyniku podejmowanych działań uzyskano poprawę umiejętności szkolnych i zachowania dzieci.

W ramach zapewnienia czasu wolnego i rozwijania zainteresowań prowadzone, w okresie objętym kontrolą, w placówce prowadzono takie zajęcia, jak: gry planszowe, zajęcia kulinarne, ruchowe, plastyczne, techniczne, wyjścia na spacer oraz na plac zabaw, wycieczki do kina oraz do innych placówek wsparcia dziennego.

Z dokumentów jednostki oraz informacji pozyskanych podczas kontroli wynika, że placówka współpracowała z rodzicami oraz przedstawicielami szkół, ale tylko w przypadku dzieci uczestniczących w projekcie. Ponadto placówka nie dysponowała dokumentacją potwierdzającą jej współpracę z podmiotami leczniczymi. Stoi to w sprzeczności z zapisami regulaminu organizacyjnego placówki i stanowi naruszenie art. 23 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Akta kontroli, str. 13 – 22, 27 – 32

Podczas czynności kontrolnych przeprowadzonych w dniu 26 września 2023 r. przeprowadzono rozmowy i ankiety z 5 wychowankami. Dzieci wskazały, że w placówce mają prawo m. in. do: zabawy, nauki, relaksu, odrabiania lekcji, wychodzenia na dwór. Wychowankowie potwierdzili, że w placówce otrzymują pomoc przy odrabianiu lekcji, realizują swoje zainteresowania oraz mają osobę, do której mogą zwrócić się z problemami i porozmawiać o różnych sprawach. Rodzice lub inni członkowie rodzin mogą przychodzić do placówki oraz brać udział w organizowanych przez nią imprezach. Wychowankowie określili swoje relacje z pracownikami placówki jako pozytywne. Przeprowadzona obserwacja potwierdziła prawidłowe relacje pomiędzy dorosłymi a dziećmi.

Przeprowadzone wśród wychowanków ankiety oraz rozmowy kierowane wskazały na pojedyncze przypadki występowania w placówce przemocy rówieśniczej, co zostało przedstawione w tabeli poniżej.

	nie	spotkało mnie	widziałem	kto był sprawcą?	
				dorosły	dziecko
kopania, bicia, szarpania, itp.	0	2	3	0	5
wyzywania, wyśmiewania obrażania, itp.	3	1	1	0	2
zastraszania, prześladowania, gnębienia, poniżania	5	0	0	0	0
wymuszania, wyłudzenia pieniędzy lub innych rzeczy, kradzieży	4	1 (kolega schował mi telefon)	0	0	1
namawiania do stosowania środków odurzających (alkohol, narkotyki, dopalacze)	5	0	0	0	0
namawiania do oglądania szkodliwych treści (przemoc, okrucieństwo wobec zwierząt, pornografia, zachowania szkodliwe dla zdrowia – patostreamy, wyzwania)	5	0	0	0	0

Wskazuję zatem kierownikowi placówki na konieczność obserwacji wychowanków i podejmowania działań w celu przeciwdziałania nieprawidłowym zachowaniom.

Analiza ankiet oraz rozmów przeprowadzonych wśród dzieci potwierdza, że w placówce są stosowane kary i nagrody. Jako nagrody wychowankowie wskazali: słodycze, zabawki, naklejki, przybory szkolne. Wśród kar jedno dziecko podało, że w sytuacji, gdy jest się niegrzecznym, na drugi dzień nie można przyjść do placówki. Wskazuję, że stosowanie tego typu kar może spowodować u dziecka poczucie izolacji od grupy rówieśniczej oraz uniemożliwić mu skorzystanie z potrzebnego wsparcia. Jeden wychowanek wskazał, że w sytuacji nieodpowiedniego zachowania, wychowawca udziela mu słownego upomnienia. Jedno dziecko podało, że w sytuacji, gdy nie zgadza się z karą może porozmawiać z wychowawcą lub przeprosić. Pozostałe dzieci nie wiedziały, co mogą zrobić w takiej sytuacji. Powyższe wskazuje na konieczność przypominania wychowankom o obowiązujących w placówce karach i nagrodach oraz możliwości odwołania się od kary.

Z odpowiedzi udzielonych przez dzieci wynika, że bardzo lubią przychodzić do placówki, w której wszystko im się podoba. Czworo wychowanków wskazało, że nie zmieniliby nic w placówce, jeden chciałby, aby chłopcy byli grzeczniejsi.

Podczas kontroli dokonano obserwacji dzieci i zajęć prowadzonych przez kierownika placówki. Obserwowano zajęcia plastyczne. Dzieci wspólnie z kierownikiem placówki wykonywały lampiony/miseczki z balonów metodą decoupage. Kierownik placówki zwracał uwagę na higienę i dokładność wykonywanych prac, poświęcał uwagę poszczególnym wychowankom. Zajęcia były adekwatne do wieku i potrzeb wychowanków, odbywały się w przyjaznej atmosferze, a zachowanie dzieci wskazywało na ich cykliczność. Informacje i polecenia przekazywał w sposób zrozumiały. Obserwowane zajęcia oceniono pozytywnie.

akta kontroli str. 33 – 46

3. Kwalifikacje osób zatrudnionych do opieki nad dziećmi oraz pozostałych pracowników placówki, a także wolontariuszy współpracujących z placówką.

W placówce, do opieki nad dziećmi zatrudniony jest kierownik (pełniący również funkcję pedagoga rodzinnego) oraz wychowawca (posiadający kwalifikacje na zajmowanym stanowisku). Od września 2023 r. kierownikiem placówki jest pani Karolina Pater, wcześniej pani Obaj kierownicy spełniali wymagania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W kontrolowanym okresie placówka nie korzystała ze wsparcia wolontariuszy.

akta kontroli, str. 23 – 26

4. Warunki lokalowe.

Placówka spełnia wymagania lokalowe i sanitarne, posiada pozytywne opinie komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej i właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

Na placówkę składają się:

- sala do nauki i zajęć edukacyjnych, wyposażona m. in. w stoliki i krzesła, materiały dydaktyczne, gry planszowe, puzzle,
- toaleta,
- sala do zabawy, wyposażona m. in. w sprzęt audiowizualny, gry zręcznościowe,
- kuchnia, wyposażona w niezbędny sprzęt AGD.

Warunki są adekwatne do liczby i potrzeb wychowanków.

akta kontroli str. 47 – 48

5. Sposób prowadzenia dokumentacji określonej w regulaminie placówki.

W placówce obowiązywał dziennik zajęć opracowany na dany rok szkolny oraz roczny plan pracy.

Podczas czynności kontrolnych przeprowadzonych w dniu 5 czerwca 2023 r. analizie poddano dokumentację 5 losowo wybranych przypadków dzieci, tj.: – dzieci uczestniczące w projekcie „W rodzinie siła” oraz – dzieci spoza projektu. W teczkach dzieci projektowych znajdowały się: wniosek o przyjęcie dziecka do placówki, karta dziecka w placówce oraz zgoda rodzica na publikację jego wizerunku. W przypadku dzieci spoza projektu placówka posiadała jedynie wnioski o przyjęcie dziecka do placówki. We wszystkich przypadkach brakowało wstępnej diagnozy sytuacji dziecka, jak chociażby informacji o jego sytuacji szkolnej i rodzinnej. Podczas kontroli pouczono o konieczności zbierania i dokumentowania informacji na temat sytuacji dzieci oraz diagnozowania ich potrzeb w celu planowania adekwatnych działań.

Podczas kontroli stwierdzono, że dokumentacja wychowanków jest zabezpieczona przed dostępem osób nieuprawnionych.

akta kontroli str. 49 – 58

Podsumowanie ustaleń kontroli.

stwierdzone nieprawidłowości/ uchybienia	brak dokumentacji potwierdzającej współpracę placówki z rodzicami i placówkami oświatowymi w przypadku dzieci spoza projektu, a także z podmiotami leczniczymi w przypadku wszystkich dzieci
przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	niedopatrzenie
skutki stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	braki formalne
osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości/ uchybienia	były i obecny kierownik i wychowawca placówki
wpis w książce kontroli	69
uprawnienia jednostki kontrolowanej	Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania. Zgodnie z § 15. 1., jeżeli w wystąpieniu pokontrolnym wskazane zostaną uchybienia lub nieprawidłowości, za które odpowiedzialność ponosi były kierownik kontrolowanej jednostki, wojewoda przekazuje kopię wystąpienia pokontrolnego byłemu kierownikowi, jeżeli kontrolowana jednostka dysponuje jego adresem, na który wystąpienie to można przesłać. 2. Były kierownik kontrolowanej jednostki może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego
wystąpienie otrzymują	1) kierownik Placówki Wsparcia Dziennego w Lubieniowie 2) a/a

W związku ze stwierdzonym uchybieniem, w celu jego wyeliminowania oraz podniesienia jakości opieki nad dziećmi

wydaję zalecenie zwykłe:

w przypadku wszystkich wychowanków placówki prowadzić dokumentację uwzględniającą współpracę placówki z ich rodzicami/ opiekunami prawnymi, placówkami oświatowymi oraz z podmiotami leczniczymi.

W przypadku braku zastrzeżeń, proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń.

.....

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

Na oryginale właściwe podpisy